

2018

SANSKRIT – HONOURS

Third Paper

(Course –I)

Full Marks : 50

The figures in the margin indicate full marks.

*Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.*

Unit – I

(Marks : 20)

1. का नाम प्रस्तावना? प्रस्तावनायाः कति भेदाः? तेषु द्वयोः सोदाहरणं व्याख्या कार्या। 2+2+6
अथवा,
विश्वनाथमतानुसारेण नाटकसन्धेः लक्षणं किम्? सन्धेः कति भेदाः? तेषु यथाभिमतं द्वयोः सोदाहरणं व्याख्या कार्या। 2+2+6
2. यथाभिमतं द्वयोः संक्षिप्ता टीका लेखनीया। 5×2
अभिनयः, विन्दुः, प्रवेशकः, कथा।

Unit – II

(Marks : 30)

3. अधोलिखितेषु त्रयाणां सोदाहरणं लक्षणं दीयताम्। 5×3
(a) रसनोपमा
(b) उल्लेखः
(c) व्यतिरेकः
(d) प्रतिवस्तूपमा
(e) विशेषोक्तिः
4. अधोलिखितानाम् अलङ्कारयुगलानां कस्मिंश्चित् क्षेत्रद्वये सोदाहरणं पार्थक्यं प्रतिपाद्यताम्। 7½×2
(a) उपमा – उत्प्रेक्षा
(b) दृष्टान्तः – अर्थान्तरन्यासः
(c) समासोक्तिः – अप्रस्तुतप्रशंसा
(d) रूपकम् – परिणामः

Please Turn Over

अथवा,

अधोलिखितेषु यथाभिमतं श्लोकद्वयस्य अलङ्कारः विश्लेषणपूर्वकः निरूपणीयः।

7½x2

(a) नेदं नभोमण्डलमम्बुराशिर्नैताश्च तारा नवफेनभङ्गाः।

— नायं शशी कुण्डलितः फणीन्द्रो नासौ कलङ्कः शयितो मुरारिः॥

(b) इदं किलाव्याजमनोहरं वपुस्तपःक्लमं साधयितुं य इच्छति।

ध्रुवं स नीलोत्पलपत्रधारया शमीलतां छेत्तुमृषिर्व्यवस्यति॥

(c) राजीवमिव राजीवं जलं जलमिवाजनि।

चन्द्रश्चन्द्र इवातन्द्रः शरत्समुदयोद्यमे॥

(d) त्वदङ्गमार्दवं द्रष्टुः कस्य चित्ते न भासते।

मालतीशशभृल्लेखाकदलीनां कठोरता॥